

Zpráva o činnosti Pekařovy společnosti Českého ráje, z. s., v letech 2019–2021

Posledním obdobím aktivnější činnosti spolku, které nebylo paralyzováno úředními zákazy nebo strachem členů následkem celosvětového šíření nakažlivé nemoci, byl rok 2019. S ohledem na vývoj, který následoval, se však takřka žádné úkoly a závazky stanovené na poslední předpandemické schůzi výboru, nepodařilo realizovat. Výjimkou byla především spolupráce jednatele Davida Marka na oslavách spojených s výročí 150 let od narození prof. Josefa Pekaře, které vyvrcholily v září 2020 otevřením naučné stezky. Spolku se podařilo získat dotaci od Nadace Bohuslava Jana Horáčka Českému ráji ve výši 15 tisíc korun, která byla použita na ražbu pamětní medaile prof. Pekaře podle zadání a návrhu Rohozeckého okrašlovacího spolku.

Roku 2019 byla vytištěna a distribuována kolektivní monografie *Václav Chaloupecký a generace roku 1914*, knižní výstup ze zatím poslední konference spolupořádané spolkem roku 2017. Formát knihy se zásadně odlišuje od předchozích supplement ročenky Z Českého ráje a Podkrkonoší, na jejichž platformě byly vydávány knižní tituly Pekařovy společnosti v minulosti. Výbor se usnesl, aby i další případné knižní počiny spolku měly formát skutečné kolektivní monografie, který je za dodržení všech jeho charakteristik přívětivý k přispívajícím autorům, kteří jsou nuceni svou publikační činnost uzpůsobovat hodnotitelským a bodovacím mechanismům akademického prostředí.

Pozornost byla věnována také tématu budoucí konference. Z důvodu nedostatečné heuristiky nebude prozatím realizováno odborné setkání nad regionálními osobnostmi ze světa architektury a stavitelství, v jednání jsou proto především dvě další témata, a sice fenomén cestovatelství 19. století ve smyslu objevitelských a dobrodružných cest (ať již jejich cílem bylo poznávání nebo hospodářské zájmy) s těžištěm v osobnostech se vztahem k Českému ráji (Paclt, Vráz, Kotler, Kořenský) a široké téma rekreace v Českém ráji od letních bytů, přes chaty a chalupy až k velkokapacitním podnikovým ubytovnám. Uvažováno bylo také jednodenní odborné setkání nad dílem, odkazem a osobností Františka Cyrila Kampelíka. Konečný výběr a uspořádání konference budou jedním z hlavních úkolů nově zvoleného výboru.

Nikoli z důvodu pandemie, ale pro nezájem členů nebyla realizována exkurze do tří muzeí Tanvaldska (z nichž jedno se mezitím již přestěhovalo do Železného Brodu) na jaře 2019. Ze 120 oslovených osob se přihlásilo deset. Jako náhrada byl plánován zájezd do nových expozic Národního muzea a do památníku Jana Palacha ve Všetatech. Pokusíme se jej realizovat rovněž v novém volebním období. Pokud ani nyní nebude kapacita zájezdu dostatečně obsazena, měl by výbor energii věnovanou jejich přípravě investovat do účelnější činnosti.

Své závazky vycházející ze statutu Ceny Josefa Pekaře vyhlášené ve spolupráci se Sdružením historiků společnost plnila. V osmnáctém ročníku vyhlášeném roku 2019 zvítězil Martin Klečacký s publikací *Český ministr ve Vídni: ve službách císaře, národa a politické strany*, ročník devatenáctý ovládl Martin Pazderský a jeho *Historik Wacslaw Wladiwoj Tomek a české dějepisectví 19. století*. Jednání Sdružení historiků se prezenčně účastnil především čestný předseda spolku Karol Bílek.

Počátkem roku 2020 vyjádřil spolek na žádost ředitele Regionálního muzea a galerie v Jičíně písemnou podporu projektu vybudování nových stálých expozic.

Na závěr musím se zármutkem zmínit jména těch členů, kteří nás v letech 2019–2022 navždy opustili – doc. PhDr. Josef Blüml, CSc., PhDr. Karel Herčík, Stanislav Hylmar, PhDr. Hana Maierová, PhDr. Milena Nyklová-Veselá, Václav Pekař, Dr. Arnošt Adolf Waldstein-Wartenberg, obedienní rytíř Maltéžského řádu, prof. PhDr. Vladimír Wolf a Jiří Zlatník. Krátce před konáním valné hromady zemřel také turnovský středoškolský profesor Dalibor Sehnoutka, který sice nebyl členem Pekařovy společnosti, ale dlouhá léta se na její činnosti aktivně podílel za Spolek rodáků a přátel města Turnova.

*Mgr. Pavel Jakubec,
předseda PSČR, z. s.*

Výhled činnosti Pekařovy společnosti Českého ráje do roku 2022 a let dalších

Kromě již zmíněné konference bude nový výbor spolku postaven před několik dalších výzev. Jedna z nich probíhá již od roku 2017, kdy nás předčasně opustila jednatelka a pokladní Jitka Petruškové. Jde o zpřehlednění evidence členské základny, jejímž nástrojem se stal i apel, který zazněl v pozvánce na valnou hromadu spolku v letošním roce.

Jenom v průběhu přípravy valné hromady bylo ukončeno členství 32 osob jednak z důvodu úmrtí (někteří zesnuli již před mnoha lety, ale v evidenci stále figurovali), dlouhodobého neplacení členských příspěvků ve spojení s absencí jakéhokoli kontaktu (písemná korespondence se zpravidla vracela odesílateli), ale též dobrovolným výstupem. Oproti tomu přijal výbor na své únorové schůzi v Libošovicích devět nových členů. K dnešnímu datu 19. března 2022 je tedy členy Pekařovy společnosti 134 osob.

Novému výboru přenecháme také řešení neoblíbeného kroku, kterým je zvýšení členského příspěvku řadovým členům. Současných 100 Kč, respektive 50 Kč pro penzisty nad 65 let je spíše symbolickou částkou. Aby mohly být realizovány alespoň některé budoucí plány, aniž bychom se při jejich finančním krytí museli zaštitovat pouze dotacemi, které obsáhnou jenom menší procentuální část vynaložených nákladů, jeví se zvýšení členského příspěvku jako nezbytné. Naopak je třeba konstatovat, že nemalé množství platících členů většinou věnuje na oltář spolku vyšší než předepsanou částku.

Čelem je třeba postavit se také velkým zásobám starších publikací spolku formou nabídky do komisního prodeje úspěšných knihkupectví a prodejních míst regionálních institucí (muzea, galerie, infocentra).

Dluhem spolku se bezpochyby stala oslava 30 let jeho obnovené činnosti v roce 2020. Za podpory Aleny Pospíšilové byly sice plánovány širší společenské aktivity kolem hradu Kostí, ale ze zjevných vnějších příčin docházelo k jejich odkládání. S nadějí a optimismem by proto měly být uskutečněny v nejbližších týdnech, konkrétně ve dnech 17. až 19. května, kdy v Libošovicích proběhne knihovnické setkání věnované osobnostem Českého ráje. Středa 18. května bude probíhat jako tzv. *Den prof. Josefa Pekaře* pod záštitou senátora Ing. Tomáše Czernina. Slavnostní zahájení se uskuteční již v devět hodin v libošovickém penzionu DO/NI, kde bude instalována výstava Snění o Kostí ze sbírky Pavla Pospíšila. Dojde též na promítání dokumentárního filmu *Historik Josef Pekař* a besedu s autorkou scénáře Janou Tomsovou, přednášku prof. Petra Čorneje *Pekařův Žižka* a koncert v kostele sv. Prokopa. V poslední řadě bude prof. Pekařovi uděleno čestné občanství Libošovic in memoriam.

Do plánu dlouhodobějších cílů byla zařazena příprava populárně naučné polytematické publikace o hradu Kostí, jejíž propozice by měly být projednávány v nastávajícím období. Vydání knihy je předběžně plánováno na rok 2025, tedy k 35. výročí činnosti Pekařovy společnosti.

Další činnost se neodvažujeme předjímat. V posledních letech se stalo nepříjemnou skutečností a denní realitou, že do životů nás všech zasahují události, které jsme si v žádném případě nedokázali představit a můžeme jen doufat, že aktivity Pekařovy společnosti nebudou nijak ohrožovány či dokonce zakazovány a lidé budou mít zájem a chuť se jich v této pomýlené době účastnit.